

মৌৰ্য যুগৰ পৰৱৰ্তী ভাৰতবৰ্ষ

ইতিহাস খণ্ড

১। উত্তৰ দিয়া:

(ক) শুঙ্গবংশৰ পিছত উত্তৰ ভাৰতত কোন বংশ ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল ?

উত্তৰ: শুঙ্গবংশৰ পিছত কান্ব নামৰ এটা ৰাজবংশ উত্তৰ ভাৰতত ৰাজত্ব কৰিছিল।

(খ) সাতবাহনসকলে ভাৰতৰ কোন অংশত ৰাজত্ব কৰিছিল ?

উত্তৰ:- সাতবাহনসকলে দক্ষিণ ভাৰতত ৰাজত্ব কৰিছিল।

(গ) কলিঙ্গ ৰাজ্যক বৰ্তমান কি নামেৰে জনা যায় ?

উত্তৰ কলিঙ্গৰাজ্যক বৰ্তমান উৰিষ্যা নামেৰে জনা যায়।

(ঘ) 'ত্ৰিৰাজ্য' বুলিলে কোন কেইখন ৰাজ্যক বুজায় ?

উত্তৰ চোল, চেৰা পাণ্ড্যসকলে, ৰাজত্ব কৰা তিনিওখন ৰাজ্যক ত্ৰিৰাজ্য বুলি জনা যায়।

(ঙ) কুষাণ বংশৰ সবশ্ৰেষ্ঠ ৰজা কোন আছিল ?

উত্তৰ কুষাণ বংশৰ সবশ্ৰেষ্ঠ ৰজা আছিল কণিষ্কৰ।

২। উত্তৰ লিখা:

(ক) সাতবাহনসকলৰ ৰাজত্বকালত কাৰ কাৰ লগত বাণিজ্যিক সম্পৰ্ক স্থাপন হৈছিল ?

উত্তৰ:- সাতবাহনসকলৰ ৰাজত্বকালত ৰোমান সাম্ৰাজ্য আৰু দক্ষিণ-পূব এছিয়াৰ লগত বাণিজ্যিক সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিছিল।

(খ) কণিষ্কৰ শাসনকালত বৌদ্ধ ধম কেইটা ভাগত ভাগ হৈছিল? নাম দুটা উল্লেখ কৰা ?

উত্তৰ: কণিষ্কৰ শাসনকালত বৌদ্ধ ধম ২ টা ভাগত ভাগ কৰা হৈছিল। আৰু ভাগকেইটা হৈছে – হীনযান আৰু মহাযান।

(গ) সংগম সাহিত্য কেইপ্ৰকাৰৰ আৰু কি কি ?

উত্তৰ: সংগম সাহিত্য দুই প্ৰকাৰৰ আৰু সেইকেইটা হৈছে – নীতিশিক্ষামূলক আৰু বণনাত্মক।

(ঘ) কুষাণ যুগৰ দুটা শিল্পকলাৰ নাম।

উত্তৰ: কুষাণ যুগৰ দুটা শিল্পকলাৰ নাম – মথুৰা শিল্পকলাৰ আৰু অমৰাৱতী শিল্পকলাৰ।

(ঙ) মৌযৰ পৰৱৰ্তী যুগত জলসিঞ্চনৰ বাবে ব্যৱহৃত দুটা ব্যৱস্থাৰ নাম।

উত্তৰ: মৌযৰ পৰৱৰ্তী যুগত জলসিঞ্চনৰ বাবে ব্যৱহৃত দুটা ব্যৱস্থাৰ নাম হল পুখুৰী আৰু কৃত্ৰিম জলাশয় আদি।

(চ) মৌৰ্যসকলৰ পৰৱৰ্তী গাওঁবিলাকত কি কি বৃত্তিজীৱি লোক বাস কৰিছিল ? দুটা বৃত্তিৰ নাম উল্লেখ কৰা।

উত্তৰ: মৌৰ্যসকলৰ পৰৱৰ্তী যুগৰ গাওঁবিলাকত কুমাৰ, কমাৰ, বাঢ়ৈ, শিপিনী ইত্যাদি বৃত্তিজীৱী লোকে বাস কৰিছিল।

৩। 'ক' অংশৰ লগত 'খ' অংশ মিলাই চোৱা –

'ক' অংশ	'খ' অংশ
(ক) মহামেঘ বাহন	(ক) মিনাগুৰ
(খ) অন্ধৰ আন এটা নাম	(খ) গান্ধাৰ শিল্পই
(গ) ইন্দো-গীকসকলৰ বিখ্যাত ৰজা	(গ) তামিল কবি সন্মিলনৰ সাহিত্য আছিল।
(ঘ) কণিষ্কৰ দৃষ্টি আকষণ কৰিছিল	(ঘ) সাতবাহন

(ঙ) সংগম সাহিত্য	(ঙ) কলিঙ্গ
------------------	------------

উত্তৰ:

‘ক’ অংশ	‘খ’ অংশ
(ক) মহামেঘ বাহন	(ঙ) কলিঙ্গ
(খ) অন্ধৰ আন এটা নাম	(ঘ) সাতবাহন
(গ) ইন্দো-গীকসকলৰ বিখ্যাত ৰজা	(ক) মিনাণ্ডাৰ
(ঘ) কণিষ্কৰ দৃষ্টি আকষণ কৰিছিল	(খ) গান্ধাৰ শিল্পই
(ঙ) সংগম সাহিত্য	(গ) তামিল কবি সন্মিলনৰ সাহিত্য আছিল।

৪। শুদ্ধ উত্তৰ বাছি উলিওৱা –

(ক) সাতবাহন ৰাজ্য প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল জয়দ্রথে। সিমুকে। বাসুদেৱে।

উত্তৰঃ সিমুকে।

(খ) যবন বুলি শুদ্ধ ইন্দো-গ্ৰীক কান্সসকলক কোৱা হৈছিল।

উত্তৰঃ ইন্দো-গ্ৰীক।

(গ) গান্ধাৰ শিল্পৰ মূল বিষয়-বস্তু আছিল হিন্দুধৰ্মা বৌদ্ধধৰ্মা জৈনধৰ্ম।

উত্তৰঃ বৌদ্ধধৰ্ম।

(ঘ) গণ্ডোফৰিছ কুৰাণ। পহুৰ / শক বংশৰ শ্ৰেষ্ঠ ৰজা আছিল।

উত্তৰঃ পহুৰ।

(ঙ) জাতক হৈছে গল্প / কবিতা / উপন্যাস ।

উত্তৰঃ গল্প।

৫। সত্য নে অসত্য বাছি উলিওৱা –

(ক) কাতন্ত্ৰ আছিল সাতবাহনসকলৰ দিনৰ এখন উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থ।

উত্তৰঃ সত্য।

(খ) অশ্বঘোষ শক ৰাজসভাৰ এজন পণ্ডিত আছিল ।

উত্তৰঃ অসত্য।

(গ) সংগম সাহিত্য সংস্কৃত ভাষাত ৰচনা কৰা হৈছিল।

উত্তৰ:- অসত্য।

(ঘ) মিনাওৰাৰে হিন্দু ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰিছিল ।

উত্তৰ:- অসত্য।

(ঙ) প্ৰাচীন ভাৰতলৈ ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ পৰা সোণ আমদানি কৰা হৈছিল ।

উত্তৰঃ সত্য।

৬। তলত দিয়া বিষয়বোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা । (৫০ টা শব্দৰ ভিতৰত)

(ক) অৰ্থনীতি , সমাজনীতি আৰু সংস্কৃতিৰ ওপৰত আলােকপাত কৰি কনিষ্কৰ ৰাজত্ব কাল বৰ্ণনা কৰা ।

উত্তৰঃ কনিষ্কৰ দিনত দেশখন অৰ্থনীতিৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়া আছিল । আন্তঃবাণিজ্য আৰু বহিঃবাণিজ্যই উচ্চ শিখৰ পাইছিল । তেওঁ সাহিত্য – সংস্কৃতিলৈ উল্লেখযোগ্য বৰঙণি যোগাইছিল । তেওঁৰ দিনতেই চৰক সংহিতা আৰু পতঞ্জলিৰ ‘ মহাভাষ্য ’ ৰচিত হৈছিল ।

গান্ধাৰ শিল্পৰ নিচিনাকৈ মথুৰা শিল্প আৰু অমৰাৱতী শিল্পকলাই তেওঁৰ দিনত উন্নতি লাভ কৰিছিল। প্ৰজাৰ কল্যাণৰ বাবে তেওঁ ভালেমান সামাজিক আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছিল।

(খ) মৌৰ্য যুগৰ পৰৱৰ্তী সময়ত সাধাৰণ মানুহৰ জীৱন ধাৰণৰ প্ৰণালী।

উত্তৰঃ মৌৰ্য যুগৰ পৰৱৰ্তী সময়ত সাধাৰণ প্ৰজাৰ জীৱন ধাৰণ প্ৰণালীত বহুতো পৰিৱৰ্তন আহিছিল। কৃষিকৰ্মৰ প্ৰসাৰ, নতুন নগৰ গঠন, শিল্প উৎপাদন আৰু বেহা – বেপাৰ আদিৰ ব্যাপক পৰিৱৰ্তন এইক্ষেত্ৰত উল্লেখযোগ্য।

এই সময়ছোৱাত শস্যৰ উৎপাদন বৃদ্ধিৰ বাবে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। জমিদাৰসকলে বিচাৰ, শান্তিৰক্ষা আৰু গাঁৱৰ ৰাজহ সংগ্ৰহৰ কাম কৰিছিল। গাঁওবোৰত বাঢ়ে, – শিপিনী, কুমাৰ, কমাৰ আদি বিভিন্ন বৃত্তিধাৰী লোক আছিল। ওচৰ – পাঁজৰৰ কৃষকৰ আৰু পশুপালকসকলে নগৰৰ মানুহৰ বাবে খাদ্যৰ যোগান ধৰিছিল। নগৰ কিছুমান প্ৰাচীৰেৰে আৱৰা আছিল।